

Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державний торговельно-економічний університет»

ЗВІТ

Практична підготовка: навчальна практика

Назва практики	Навчальна практика. Вступ до фаху
Циклова комісія	Економіки, управління та адміністрування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Прізвище, ім'я, по батькові здобувача	Пльонкін Артем Вячеславович
Курс, академічна група	I курс, група Ф-25

**Календарний графік проходження навчальної практики.
Вступ до фаху**

№ з/п	Назва робіт	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	
1	Академічна доброчесність в університеті	+		Виконано
2	Собівартість	+		Виконано
3	Виручка. Прибуток	+		Виконано
4	Оподаткування		+	Виконано
5	Оборотні кошти		+	Виконано
6	Індивідуальне завдання	+	+	Виконано
7	Складання та захист звіту		+	Виконано

Керівник практики: _____ Н.О. Постольна
підписпрізвище та ініціали

**Сертифікат про успішне проходження онлайн-курсу
«Академічна доброчесність в університеті»
(поданий через копію екрану)**

	147558	СЕРТИФІКАТ підтверджує, що
	Артем Вячеславович Пльонкін	
	пройшов(ла) курс «Академічна доброчесність в університеті» обсягом 03 години 00 хвилин, що становить 0.1 кредит(ів) ЕКТС	
Викладач: Сергій Квіт, директор Центру забезпечення якості освіти Національного університету «Києво- Могилянська академія», доктор філологічних наук, PhD, професор НаУКМА		
		 МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ
		25 Червня 2026

Особливості фінансів малого бізнесу в умовах ринкової економіки

Малий бізнес - це важливий елемент ринкової економіки. Він сприяє розвитку конкуренції («сутність» ринкового механізму як такого), відіграє значну роль у забезпеченні зайнятості населення, стимулює інновації та підвищує ефективність використання різних типів економічних ресурсів. Через це роль малого та середнього підприємництва у сучасній українській економіці стрімко зростає. Щодо фінансів малого бізнесу, під цим поняттям розуміють систему грошових відносин, що управляє грошовими потоками та яка впливає на здатність бізнесу до розвитку, його захищеність від ризиків тощо. Отже, можна стверджувати, що тема цього дослідження є актуальною, адже фінанси малого бізнесу є ключовим фактором для його успіху, а держава в свою чергу зацікавлена в успішності цього типу бізнесу.

Однією з головних особливостей фінансів малого бізнесу є обмеженість їх фінансових ресурсів. Більшість із цих підприємств розпочинають діяльність за рахунок власного капіталу засновників, коштів, залучених від родичів або партнерів тощо. У порівнянні з великими компаніями, малі підприємства мають суттєво менші можливості для залучення інвестицій або емісії цінних паперів. Отже, не дивно, що у малого бізнесу може виникнути залежність від банківського кредитування. Через це особливого значення набуває ефективне управління власними коштами та оптимізація витрат.

Відповідно до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», метою державної політики у сфері малого і середнього підприємництва є: створення сприятливих умов для ведення бізнесу, формування конкурентного середовища, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, підтримка виходу суб'єктів господарювання на внутрішні та зовнішні ринки, а також забезпечення зайнятості населення. Дотримання цих принципів сприяє стабільному розвитку

малого бізнесу. Зокрема, у 2024 році уряд України схвалив Стратегію відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва, а також затвердив операційний план заходів з її реалізації цієї стратегії на 2024-2027 роки.

У рамках вищезазначеного операційного плану було визначено такі напрямки підтримки бізнесу: адаптування програми «Доступні кредити 5-7-9%», розширення грантових програм (таких, як «єРобота»), допомога при переміщенні бізнесів, програми відшкодування їхніх збитків, пов'язаних з воєнними діями (зокрема, нещодавно створена програма «Точка опори»), загальне спрощення умов ведення бізнесу (зокрема шляхом цифровізації), впровадження нових освітніх програм та багато іншого. Окремо можна відмітити впровадження Всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні» (мережа регіональних офісів та відповідний ним веб-портал, що запроваджують політики державної підтримки бізнесів у різних аспектах їхньої діяльності). Ця платформа впроваджує наступні програми підтримки, що можуть бути корисними малому бізнесу: «Власна справа», «Власна справа для ветеранів», «Створюй», «Зелена платформа», пільги на імпорт обладнання тощо.

Як же проаналізувати результати впровадження усіх вищезазначених заходів підтримки малих та середніх підприємств? Для цього я пропоную скористатися статистичними даними Державної служби статистики України, а саме фінансовими результатами малих та середніх підприємств України (до оподаткування) за 2023-2025 роки. Для задач цього дослідження були порівняні сальдо до оподаткування за звітний період для обраної категорії підприємств, а також проаналізовано, як змінювались відсотки прибуткових підприємств (та чи змінювався при цьому фактичний фінансовий результат).

Почнемо з порівняння сальдо до оподаткування. Відповідно до статичних даних, сальдо для середніх підприємств зросло на 45,2 % у проміжку між 2023

та 2024 роком, після чого показник 2025 року зріс ще на 79,6 % у порівнянні з 2024 роком. Аналогічним чином, сальдо для малих підприємств у 2024 році зросло на 136,3 % (більше, ніж у 2 рази) у порівнянні з 2023 роком, а показник 2025 року зріс ще на 32,7 %. Діаграми, які демонструють порівняння цих показників візуально, наведено нижче:

Рис. 1. – Сальдо до оподаткування середніх та малих підприємств України

З цього робимо висновок, що сальдо до оподаткування для цієї категорії підприємств невинно зростає. Найбільші зміни сальдо спостерігаємо у 2024 році для малих підприємств та у 2025 році для середніх.

Тепер перевіримо, які зміни відбулися за звітний період із відсотком малих та середніх підприємств, що були прибутковими. Згідно перевірених статистичних даних, у 2023 році відсоток прибуткових середніх підприємств

становив 73,6 %, після чого він впав до 73,5 % у наступному році та виріс до 76,8 % у останньому році звітного періоду. Дещо відмінна картина спостерігається для малих підприємств: у 2023 році відсоток становив 71,9 %, у 2024 – 73,4 %, а у 2025 - 74,1 % (тобто, зростання частки прибуткових підприємств від загальної кількості спостерігається з року в рік). Проте, слід зазначити, що порівняння відповідних фінансових результатів роботи демонструє, що тренд на зростання прибутку є невпинним для обох категорій (відповідні діаграми наведено нижче).

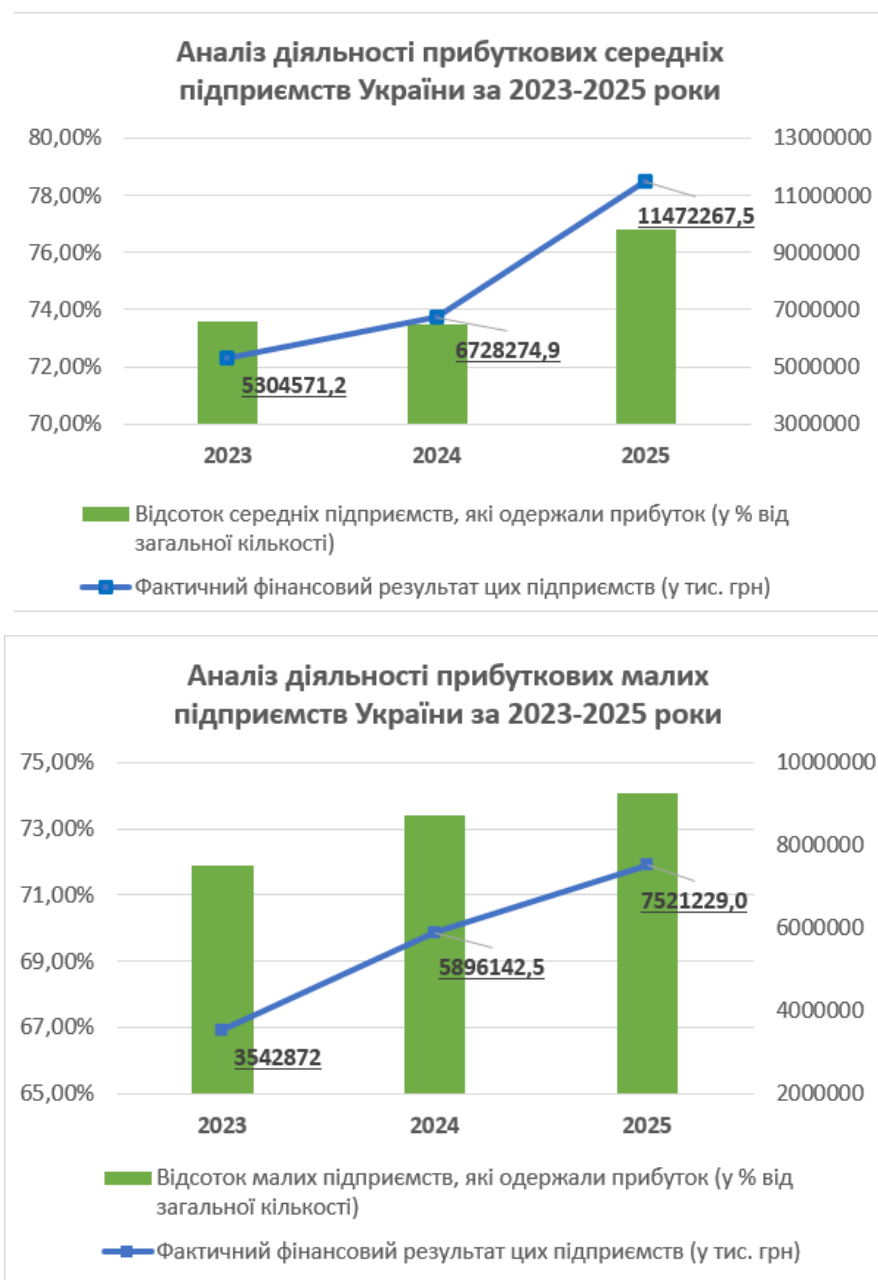

Рис. 2. – Аналіз діяльності прибуткових середніх та малих підприємств

Таким чином, джерела, проаналізовані в рамках цього дослідження свідчать про те, що у останні декілька років (щонайменше починаючи з 2024 року) держава приділяє значну увагу підтримці малого підприємництва. Зокрема, ця підтримка досягається завдяки нормативно-правовому регулюванню та реалізації відповідних програм розвитку. Перевірка певної вибірки даних (сальдо до оподаткування, а також відсоток підприємств, що були прибутковими та відповідний ним фінансовий результат) демонструє, що у проміжку часу з 2023 по 2025 рік в цілому спостерігається тренд на зростання прибутковості підприємств та частки прибуткових підприємств серед їх загальної кількості.

Хоча аналіз статистичних даних свідчить лише про кореляцію між зростанням прибутковості та впровадженням програм державою, на мою думку, цей факт все одно є показовим. Я вважаю, що заходи, що приймаються державою задля стимулювання розвитку малого бізнесу, є значущими та потенційно дієвими. Зв'язок між трендом зростання прибутків підприємств та конкретними заходами їх підтримки має бути перевіреним у подальших дослідженнях.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». *Офіційний веб-портал Верховної Ради України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#n11>
2. Уряд схвалив Стратегію розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року та операційний план заходів на 2024-2027 роки. *Офіційний веб-портал Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України*. 2024. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=161fb74b-c8ad-4cc5-b7ed-645962eb2e28&title=StrategiiaRozvitkuMSB>

3. «Точка опори»: нова програма підтримки бізнесу, що постраждав від війни. *Офіційний веб-портал Державної служби зайнятості України*. 2026. URL: <https://www.dcz.gov.ua/news/singlenews/1523>
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо впровадження веб-порталу “Зроблено в Україні”». *Урядовий портал*. 2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shchodo-vprovadzhennia-veb-porta-k1811>
5. Зроблено в Україні. *Офіційний веб-портал Всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні»*. 2026. URL: <https://madeinukraine.gov.ua/#politics>
6. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства. *Офіційний веб-портал Державної служби статистики України*. 2026. URL: <https://zt.ukrstat.gov.ua/StatInfo/Fin/finrezdop.htm>

Перевірка тексту індивідуального завдання на плагіат

Duplichecker-Plagiarism-Report.pdf

1 / 3

75%

1

2

3

Dupli Checker

Date: 28-08-2028

Plagiarism Scan Report

0% Plagiarism

0% Exact Match

100% Unique

0% Partial Match

Words: 954

Characters: 7845

Sentences: 76

Paragraphs: 17

Read Time: 5 minute(s)

Speak Time: 7 minute(s)

Content Checked For Plagiarism

Особливості фінансів малого бізнесу в умовах ринкової економіки

Малий бізнес - це важливий елемент ринкової економіки. Він сприяє розвитку конкуренції (суттєвості ринкового механізму як такого), відіграє значну роль у збалансуванні рівності доходів, стимулює інновації та підвищує ефективність використання різних типів економічних ресурсів. Через це роль малого та середнього підприємництва у сучасній українській економіці стрімко зростає. Щодо фінансів малого бізнесу, під цим поняттям розуміють систему грошових відносин, що управління грошовими потоками та яка впливає на здатність бізнесу до розвитку. Його захищеність від ризиків тощо. Отже, можна стверджувати, що тема цього дослідження є актуальною, адже фінанси малого бізнесу є ключовим фактором для його успіху, а держава в свою чергу зацікавлена в успішності цього типу бізнесу.

Однією з головних особливостей фінансів малого бізнесу є обмеженість їх фінансових ресурсів. Більшість із цих підприємств розпочинають діяльність за рахунок власного капіталу засновників, коштів, залучених від родичів або партнерів тощо. У порівнянні з великими компаніями, малі підприємства мають суттєво менші можливості для залучення інвестицій або емісії цінних паперів. Отже, невідомо, що у малого бізнесу може виникнути залежність від банківського кредитування. Через це особливого значення набуває ефективне управління власними коштами та оптимізація витрат.

Відповідно до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», метою державної політики у сфері малого і середнього підприємництва є: створення сприятливих умов для ведення бізнесу, формування конкурентного середовища, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, підтримка малого суб'єкта господарювання на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також забезпечення зайнятості населення. Дотримання цих принципів сприяє стабільному розвитку малого бізнесу. Зокрема, у 2024 році уряд України схвалив Стратегію відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва, а також затвердив операційний план заходів з її реалізації цієї стратегії на 2024-2027 роки.

У рамках вказаного операційного плану було визначено такі напрямки підтримки бізнесу: адаптування програми «Доступні кредити 5-7-9%», розширення грантових програм (таких, як «ЯРобота»), допомога при переміщенні бізнесу, програми відшкодування податку збитків, пов'язаних з воєнними діями (зокрема, нещодавно створена програма «Точка опору»), загальне спрощення умов ведення бізнесу (зокрема шляхом цифровізації), впровадження нових освітніх програм та багато іншого. Середом можна віднести впровадження Воєнної...

Додатки Академічна доброчесність

3. Собівартість.

Завдання 1

Умова:

Необхідно розрахувати собівартість продукції ТОВ «Оріон» при таких вихідних даних:

Показник	Значення
Собівартість продукції товариства (звітний період), гр. од.	785 000
Витрати на 1 продукції (звітний період), гр. од.	7
Витрати на 1 продукції (плановий період), гр. од.	6,8
Обсяг виробництва (плановий період) - збільшився на 10% у порівнянні зі звітним періодом	1,1

Рішення:

Обчислимо обсяг виробництва ТОВ «Оріон» за звітний період, поділивши значення собівартості на витрати на 1 продукції	112142,86 гр. од.
Визначимо обсяг виробництва за плановий період (має збільшитися на 10%)	123357,14 гр. од.
Отже, можемо обчислити обсяг виробництва ТОВ «Оріон» за звітний період	838828,57 гр. од.

Завдання 2

Умова:

II варіант. Необхідно розрахувати обсяг грошових надходжень ТОВ «Медікус» від реалізації через мережу аптек (торгова націнка становить 30 % від ціни виробника) за звітний період при таких вихідних даних:

Найменування товару	Ціна виробника за одиницю товару, грн. (в т.ч. ПДВ)	Закуплено за оптовою ціною за одиницю товару, грн	Кількість реалізованого товару, тис. шт.	Питома вага продукції, реалізованої оптом, %
1. Акашлін	5,7	5,9	100	20,00%
2. Цитрамон	6,6	6,9	300	30,00%
3. Корвалмент	10	10,4	30	10,00%

=>

Роздрібна ціна реалізації, грн	Кількість продукції, реалізованої оптом, тис. шт.	Обсяг грошових надходжень ТОВ «Медікус» від реалізації через мережу аптек, грн
7,67	20	153400,00
8,97	90	807300,00
13,52	3	40560,00

Завдання 1

Завдання 2

+

4. Виручка. Прибуток.

Завдання 1

Умова:

Необхідно розрахувати прибуток ТОВ «Форвард» від реалізації їх продукції за місяць і за рік при таких вихідних даних:

Показник	Значення
Планова реалізація продукції за місяць, шт.	2 000
Відпускна вартість, грн / 1 продукції	269
Собівартість продукції, грн	200

Рішення:

Обчислимо прибуток від 1 продукції ТОВ «Форвард»	69,00 грн
Далі визначимо прогнозований прибуток за місяць, враховуючи планову реалізацію цієї продукції	138000,00 грн
Отже, виходячи з цих даних, можемо обчислити прогнозований прибуток ТОВ «Форвард» за рік	1656000,00 грн

Завдання 1

Завдання 2

+

Завдання 2

Умова:

Необхідно розрахувати прибуток від реалізації виробів ТОВ «Форвард» у 2024 році, враховуючи, що собівартість продукції цього року становить:

3 754 000 грн

Найменування товару	Обсяг реалізації	Ціна	Виручка
A	1200	2800	3 360 000 грн
B	950	500	475 000 грн
C	1750	1200	2 100 000 грн
Загальна виручка			5 935 000 грн
Прибуток товариства			2 181 000 грн

Завдання 1

Завдання 2

5. Оподаткування.

Завдання до теми 5

Структуруйте податки за:

Назва ознаки	Характеристика	Назва податку (приклад)
За економічними ознаками об'єкту		
податки на споживання	Непрямі податки, які включаються до ціни товарів або послуг у вигляді надбавки.	ПДВ
податки на доходи та прибутки	Прямі податки, які стягуються безпосередньо з економічних результатів діяльності фізичних та юридичних осіб.	ПДФО
податки на майно	Прямий місцевий податок, що встановлюється на конкретні активи або майно.	податок на майно
податки на ресурси або ренту	Загальнодержавні платежі, що стягуються за користування природними ресурсами та іншими благами.	рентна плата
За формою стягнення		
грошові	Обов'язкові, регулярні, безумовні платежі до державної скарбниці у національній валюті.	ПДФО
натуральні	Обов'язкові платежі, при яких стягнення до державної скарбниці здійснюється у вигляді частини виробленої продукції.	давінина (наразі не застосовується)
За способом перекладення		
прямі	Податки, які стягуються державою безпосередньо з доходів або майна платника податків.	ПДФО
непрямі	Податки на товари та послуги, які встановлюються як надбавка до ціни цих товарів/послуг.	ПДВ
За правовою ознакою		
загальнодержавні	Податки, які встановлені Податковим кодексом України, діють на всій території країни та забезпечують формування державного бюджету.	ПДФО
місцеві	Податки, які встановлюються органами місцевого самоврядування та зараховуються безпосередньо до місцевих бюджетів для забезпечення	Плата за землю

потреб конкретної громади.

Заповніть таблицю актуальними на сьогодні даними

Назва	Розмір, грн	Примітка, назва об'єкта	
Мінімальна заробітна плата	8647		
Прожитковий мінімум	3209		
Назва податку/збору	Ставка, %		
ПДФО	18	Це знижена ставка, яка застосовується до лікарських або інших медичних засобів, послуг у сфері туризму або культури тощо.	
Військовий збір	5		
Податок на прибуток	18		
Назва податку/збору	Вид		Ставка, %, грн
ПДВ	експортні товари	0	Це особливий випадок, коли застосовується інша знижена ставка; стосується агросектору, а точніше – виробників певної продукції. Можемо незначне, пшениця, жито, ячмінь, овес, кукурудза, соєви боби тощо).
	лікарські засоби	7	
	деякі с/г культури	14	
	загальна ставка	20	
Спрощена система оподаткування	загальна	15	332,80 грн (10 % від прожиткового мінімуму) 1729,40 грн (20 % від мінімальної зарплати)
	I група	10	
	II група	20	
	III група	5	
	загальна система	18 (для ПДФО, проте окрім нього стягується військовий збір, ЄСВ та інші ПДВ)	

6. Оборотні кошти.

Завдання 1

Умова:

Необхідно визначити розмір оборотних коштів (ОК)
ТОВ «Форвард» у 2024 році.

Норматив ОК на початок планового року		Зростання виробничої програми (план), %	Прискорення оборотності ОК
Виробничий, млн грн	Невиробничий, млн грн		
2,10	0,40	12%	2%
2,50		2,80	2,86

= розмір ОК

Завдання 2

Умова:

Необхідно розрахувати додатковий обсяг випуску продукції в плановому році при таких вихідних даних:

Показник	Значення
Випуск продукції (базовий), гр. од.	2 000
Середній розмір ОК (базовий), гр. од.	269
Збільшення кількості обертів, об.	3
Збільшення середнього розміру ОК (плановий), гр. од.	8%

Рішення:

Обчислимо кількість обертів для базового періоду.	7,43 об.
Відомо, що кількість обертів збільшилась на 3,	10,43 об.
а плановий середній розмір ОК - на 8%.	290,52 гр. од.
Отже, виходячи з цих даних, можемо обчислити прогнозований обсяг продукції.	3031,56 гр. од.
Відповідно, додатковий обсяг становить:	1031,56 гр. од.